

Länsstyrelsen
Västerbotten

Beslut

Datum
2008-09-02

Ärendebeteckning
511-13056-2006
Arkivbeteckning

1(6)

Enligt sändlista

Beslut om bildande av Pellebergets naturreservat i Bjurholms kommun.

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) att Pelleberget som redovisas på bifogad karta, bilaga 1, ska vara naturreservat.

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan, bilaga 2.

Administrativa uppgifter

Namn	Pelleberget
Nummer	2402187
Reg-DOS-id:	2014018
Natura 2000, områdeskod:	-
Kommun	Bjurholm
Län	Västerbotten
Lägesbeskrivning	Pelleberget ligger 35 km VSV om Bjurholm precis norr om samhället Stennäs, ekokarta 20I 8-9g mittkoordinat: 7095000, 1631800 (RT90, 2,5 gonV)
Naturgeografisk region	30 a, Norrlands vågiga bergkullterräng med mel- lanboreala skogsområden
Gräns	Se bifogad besluts-karta, bilaga 1.
Markägare/Ägarkategori	Staten genom Naturvårdsfonden
Fastighet	Stennäs, fastighetsbildning pågår
Förvaltare	Länsstyrelsen
Totalareal	102 hektar
Skyddad areal produktiv skog	99 hektar

Syftet med reservatet

Syftet med Pellebergets naturreservat är att bevara de värdefulla naturmiljöerna med boreal, brandpräglad barrnaturskog i gynnsamt tillstånd. Syftet nås genom naturvårdsbränning och genom att naturliga processer tillåts fortgå ostört. Naturskogsstrukturer som skiktning, gamla grova träd och död ved ska förekomma i gynnsam omfattning. Friluftsliv som grundar sig på alle-

mansrätten ska kunna bedrivas i hela reservatet och besökare ska kunna uppleva områdets typiska naturmiljöer och arter. Utöver friluftsliv, ska reservatet även kunna utnyttjas för naturstudier, undervisning och forskning.

Motiv för beslutet

Reservatet är beläget i Gideälvens dalgång cirka 300-400 m ö h och utgörs av Pellebergets sydsluttning. Underlaget utgörs av osvallad morän med påtagligt inslag av berg i dagen dessutom finns mindre partier med torvmark. Här finns bevarandevärden i form av gammal, brandpräglad, talldominerad naturskog, som täcker större delen av området. Men det finns också skyddsvärda mindre delar med grandominerad skog. Höga värden är knutna till de tallöverståndare på omkring 200- 300 år, ofta med tydliga brandljud, som finns spritt över hela området. Den senaste branden är daterad till 1849. Marken är torr till frisk och fältskiktet domineras av lingon med inslag av blåbär. Brandspår, i form av brandstubbar och brandljud, är vanligt förekommande i hela området och som mest har tre övervallningar konstaterats i ett träd. Förekomsten av död ved är i stora delar av den talldominerade skogen sparsam, men det finns partier med stora torrträd och grova lågor.

I den branta sluttningen finns lodklippor och talusbranter som utgör de kargaste och mest otillgängliga delarna av området, partier som inger en stark vildmarkskänsla. Skogen är hänglavsrik och mer barrblandad med gammal tall och gran.

Exempel på arter som noterats i området är tretåig hackspett, dvärgbägarlav, lunglav, skrovellav, violettgrå tagellav, doftticka, gammelgranskål, harticka och stjärntagging.

Områden med naturskog blir allt mer sällsynta i länet och att bevara dessa kvarvarande fragment av det ursprungliga skogslandskapet är avgörande för att bevara en ursprunglig flora och fauna. Inom den naturgeografiska regionen *Norrlands vågiga bergkullterräng med mellanboreala skogsområden* (30 a) där Pelleberget är beläget utgör arealen skyddad naturskog blott 0,4 % av den totala skogsmarksarealen.

Reservatet utgör ett stort sammanhängande område av naturskogsartad tallskog med tydlig brandprägel. Det stora inslaget av gamla träd med brandljud och områdets storlek gör det mycket skyddsvärt. Dessutom är Pelleberget beläget i en värdetrakt för tallskogar. Därtill är tallskog en prioriterad skogsmiljö enligt den regionala strategin för skydd av skog.

För att uppnå miljömålet Levande skogar ska 34 000 ha skog skyddas i form av naturreservat i Västerbottens län under perioden 1999-2010. I och med detta beslut om naturreservat så skyddas 99 hektar produktiv skogsmark. Skyddet av detta område bidrar därför verksamt till att närma sig målet.

Genom beslutet säkerställs de höga naturvärdena och med hänsyn till områdets storlek är också förutsättningarna att långsiktigt bevara och utveckla de utpekade värdena goda. Länsstyrelsen bedömer också att naturreservat är den lämpligaste skyddsformen.

Länsstyrelsen bedömer att skogsbruk och andra arbetsföretag eller anläggningar inte går att förena med bevarande av befintliga värden. Området är viktigt för bevarande av den biologiska mångfalden. Därför är detta, enligt länsstyrelsens uppfattning, ett område som i enlighet med miljöbalkens 1 kap 1 § bör skyddas i form av naturreservat enligt 7 kap 4 §.

Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna för bevarandet av den biologiska mångfalden och för allmänheten är stora och överväger de negativa effekterna för markägare, sakägare och allmänhet. Vid avvägning enligt 7 kap 25 § har länsstyrelsen funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet ska uppnås.

Ärendets beredning

Pellebergets höga naturvärden blev kända i samband med regeringsuppdraget om inventering av all statlig och urskogsartad skog (SNUS) 2004.

Naturvårdsverket tillstyrkte under våren 2006 att länsstyrelsen kunde påbörja förhandlingar med berörd markägare i syfte att bilda naturreservat av området. Den slutliga utformningen av reservatet har tagits fram i dialog med den tidigare markägaren, som bidragit med viktiga synpunkter. Efter förhandlingar med den f d markägaren har området förvärvats av staten.

Länsstyrelsen har under beredningen av ärendet besökt området vid två tillfällen för att samla in underlag om områdets naturvärden och inför planeringen av skötselplanen.

Ett förslag till beslut har varit ute på remiss och de instanser som svarat har tillstyrkt reservatet förutom Bjurholms kommun. Kommunen argumenterar mot reservatet på näringspolitiska grunder och motsätter sig bildande av naturreservat på familjeägd skogsmark. Eftersom hela det nu skyddade området tidigare ägdes av Holmen skog är remissvaret inte relevant. Därför beaktas inte de inkomna synpunkterna.

Föreskrifter för naturreservatet

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter ska gälla.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för att nå syftet med reservatet och som anges i reservatets skötselplan.

Föreskrifter om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet (7 kap 5 § miljöbalken)

Det är förbjudet att

1. uppföra byggnad eller annan anläggning,
2. anlägga väg, mark- eller luftledning,
3. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar marktopografi, yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, plöja, spränga, borra, schakta, dika, dikesrensa, dämna, dränera, utfylla, tippa, dumpa eller anordna upplag,
4. fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, upparbeta vindfällan, ta frö eller vidta någon skogsbruks- eller skogsvårdsåtgärd,
5. plantera in för trakten främmande djur- eller växtart,
6. framföra motordrivet fordon, undantag medges för uttransport av fälld älg samt för snöskoter på snötäckt, väl tjälad mark,
7. släppa ut eller sprida gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller växtnäingsmedel.

Föreskrifter om förpliktelse för fastighetsägare och/eller annan sakägare att tåla visst intrång (7 kap 6 § miljöbalken)

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar uppförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet.

1. utmärkning av reservatet enligt naturvårdsverkets standard (§ 38 områdesskyddsförordningen)
2. uppsättning av informationstavlor,
3. skötsel- och restaureringsåtgärder så som uppsättning av informationsskylt och naturvårdsbränning enligt skötselplan,
4. undersökning av mark, vegetation och djurliv.

Föreskrifter om rätten att färdas och vistas i, samt om ordningen i övrigt, inom reservatet (7 kap 30 § miljöbalken)

Det är förbjudet att

1. framföra motordrivet fordon, med undantag för snöskoter på snötäckt och väl tjälad mark,
2. störa djurlivet, t ex genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lyra eller gryt än 100 m,
3. göra åverkan på mark- eller växtlighet, döda, stående och liggande träd inräknade,
4. plocka eller insamla växter eller växtdelar, lavar, mossor och svampar med undantag för bär och matsvamp,
5. fånga eller insamla insekter och andra djur,
6. uppsätta tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift och därmed jämförbar anordning.

Upplysningar

Länsstyrelsen vill erinra om att utöver reservatsföreskrifterna gäller även andra lagar, förordningar, och föreskrifter för området.

Terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594) med vissa förbud mot körning i terräng.

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl.

Enligt 29 kap 8 och 9 §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap 5 och 30 §§ miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid med meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Efter bildandet av naturreservatet omfattas området inte av bestämmelserna i skogsvårdslagen.

Chris Heister
landshövding

Per Nihlén
reservatshandläggare

Bilagor:

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar

Sändlista:

Bjurholms kommun, 916 81 BJURHOLM
David Rönnblom, Holmen Skog, Distrikt Umeå, Hus 2, 903 47 Umeå
Lantmäterimyndigheten i AC-län, Box 3044, 903 02 UMEÅ
Naturskyddsföreningen i Västerbotten, c/o Torgny Forsgren,
Linnévägen 10A, 1 tr, 921 34 Lycksele
Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 STOCKHOLM
Räddningstjänsten i Bjurholms kommun, 916 81 BJURHOLM
SGU, Uppsala, Box 670, 751 28 UPPSALA
Skogsstyrelsen, Box 284, 901 06 UMEÅ
Vilhelmina Norra, Karin Baer, Lappudden 5811, 910 94 DIKANÄS

Kopia: (inklusive bilagor)

Naturskyddsfören. Patrik Nygren, V Hökmark 232, 930 10 LÖVÅNGER